

Sisemajanduse koguprodukti revisjon 2022. aastal

Statistikaamet avaldas 17. augustil 2022 rahvamajanduse arvepidamise revideeritud näitajad. Ümberarvestuste käigus uuendati aegrida perioodil 2018–2021. Tegemist oli tavapärase revisjoniga, kus võeti arvesse värskemad andmeallikad.

Revisjoni käigus võeti arvesse:

- 2018. aasta kohta koostatud pakkumise ja kasutamise tabelleid;
- 2020. aasta ettevõtte kompleksset kalendriaasta aruannet (EKOMAR);
- muudes allikates (maksebilanss, saldoandmiked jms) tehtud muudatusi ja täpsustusi.

Revisjoni kogumõju SKP-le oli positiivne. Enim avaldas mõju 2020. aasta EKOMAR-i andmete kasutuselevõtt. Seetõttu suurenes 2020. aasta SKP jooksevhindades 2,4%. Pakkumise ja kasutamise tabelite mõju jäi kokkuvõttes tagasihoidlikuks, suurendades 2018. aasta SKP-d 0,4%.

Jooksevhindades SKP muutused jäid revideeritud perioodil vahemikku +0,1...+2,6% (tabel 1).

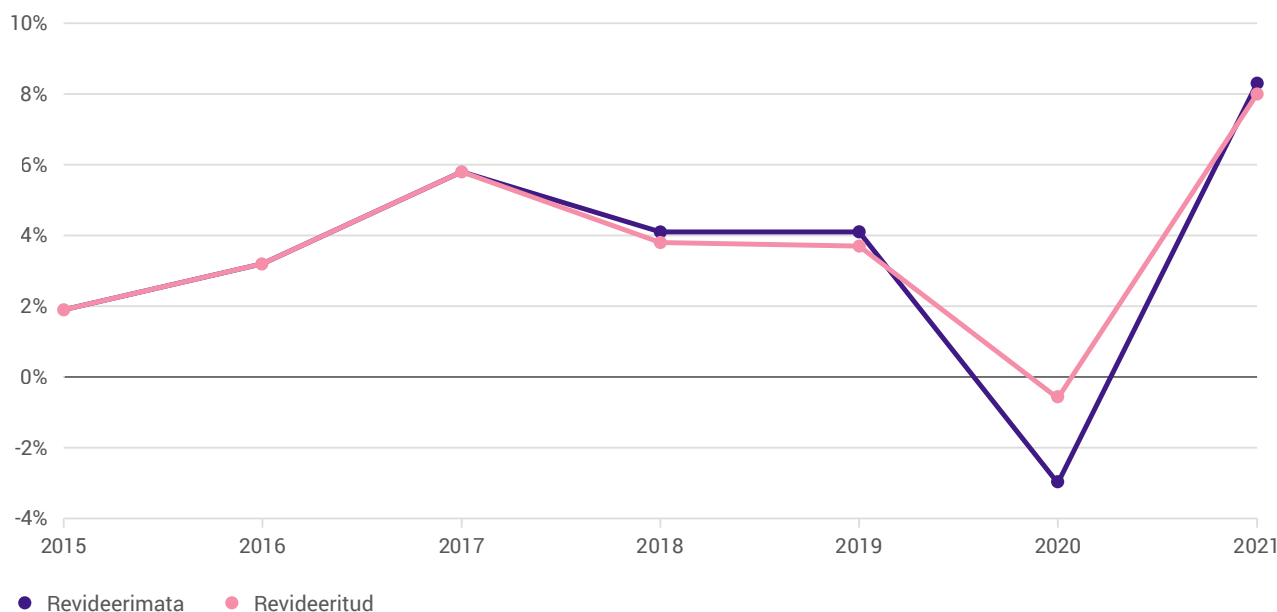
Tabel 1. SKP jooksevhindades enne ja pärast revideerimist, 2018–2021

	Enne revideerimist, mln eurot	Pärast revideerimist, mln eurot	Erinevus, %
2018	25 817,7	25 932,2	0,4
2019	27 732,3	27 764,7	0,1
2020	26 834,5	27 465,0	2,3
2021	30 662,7	31 444,9	2,6

SKP korrigeerimine 2020. aastal on selgelt näha ka SKP reaalkasvus. Revisjoni tulemusena vähenes 2020. aasta majanduslangus –3,0%-lt vaid –0,4% peale. Veidi aitas sellele kaasa ka eelnevate aastate reaalkasvu mõningane vähendamine. Täpsustuste tulemusena muutus SKP reaalkasv revideeritud perioodil 0,4...2,4 protsendipunkti (joonis 1).

Joonis 1. SKP reaalkasv võrreldes eelmise aasta sama perioodiga enne ja pärast revideerimist, 2015–2021

Allikas: statistikaamet

SKP kvartalikasvust on näha, et eelkõige muutusid hinnangud 2020. aasta teises pooles. III ja IV kvartali kasv suurenes vastavalt 3,3 ja 3,2 PP. Ülejäänud korrigeeritud perioodide kasv muutus vahemikus –1,3 kuni +1,5 PP (tabel 2). 2020. aastale eelnenud perioodil toimus suurim muutus 2019. aasta III kvartalis, kus SKP kasv vähenes 0,9 protsendipunkti.

Tabel 2. Revideeritud SKP reaalkasv võrreldes eelmise aasta sama kvartaliga ja erinevus varem avaldatud kasvust, I kvartal 2018 – IV kvartal 2021

	2018		2019		2020		2021	
	Kasv, %	Erinevus, PP	Kasv, %	Erinevus, PP	Kasv, %	Erinevus, PP	Kasv, %	Erinevus, PP
I kvartal	3,6	–0,5	4,1	0,2	1,3	1,5	2,5	–1,3
II kvartal	2,8	–0,2	2,4	–0,3	–5,7	1,5	13,9	1,2
III kvartal	4,6	0,0	4,9	–0,9	0,4	3,3	8,4	0,1
IV kvartal	4,1	–0,7	3,6	–0,4	1,7	3,2	7,4	–1,3
Aasta	3,8	–0,3	3,7	–0,4	–0,6	2,4	8,0	–0,3

Tavapärase revisjoni

2018. aasta näitajad

Pakkumise ja kasutamise tabelid on tabelite raamistik, kus pakkumine ja kasutamine on omavahel tasakaalu viidud. Nende tabelite koostamise tulemusena suurenes kogumajanduse lisandväärtus 2018. aastal võrreldes varem avaldatuga 0,5% (tabel 3).

Enim mõjutas SKP muutust kinnisvaraalse tegevuse lisandväärtuse 2,5% ning info- ja sideala lisandväärtuse 3,9% suurenemine. Märgatavalt suurenes ka ehituse (2,6%) ning tervishoiu ja sotsiaalhoolekande (3,1%) lisandväärtus. Enim vähenes lisandväärtus põllumajanduses, metsanduses ja kalanduses (–5,5%) ning veonduses ja laonduses (–1,6%).

Sisemajanduse nõudlus suurenes 1,5%. Selle põhjuseks olid investeeringud, mis suurenesid 654,3 miljoni euro võrra. Samas oli siin tasakaalustav mõju varude muutusel, mis vähenes 334,2 miljoni euro võrra.

Tabel 3. Pakkumise ja kasutamise tabelite tasakaalustamise mõju SKP komponentidele, 2018

Sektor	Mõju komponendile, mln eurot	Mõju komponendile, %
Mittefinantsettevõtted	124,0	0,8
Finantsettevõtted	–3,6	–1,4
Valitsemissektor	3,3	0,1
Kodumajapidamised	–0,8	0,0
KTKTI	0,1	0,1
Lisandväärtus kokku	113,1	0,5
Neto-tootemaksud	1,4	0,0
SKP	114,5	0,4
Kodumajapidamiste lõpptarbimiskulutused	46,1	0,4
Valitsemissektori lõpptarbimiskulutused	3,5	0,1
KTKTI ¹ lõpptarbimiskulutused	0,5	0,1

¹ KTKTI – kodumajapidamisi teenindavad kasumitaotluseta institutsioonid

Sektor	Mõju komponendile, mln eurot	Mõju komponendile, %
Kapitali kogumahutus põhivarasse ja väärisesemete soetus	654,3	10,3
Varude muutus	-334,2	-58,4
Sisemajanduse nõudlus	370,3	1,5
Kaupade ja teenuste eksport	47,6	0,2
Kaupade ja teenuste import	11,0	0,1
Statistiline vahe	-292,4	..

2019. aasta näitajad

Kuna 2018. aasta arvestused on baasiks 2019. näitajatele, täpsustati ka 2019. aasta arvestust. Revisjoni tulemusena suurenes kogumajanduse lisandväärtus 32,4 miljoni euro (0,1%) ja sisemajanduse nõudlus 113,1 miljoni euro (0,4%) võrra (tabel 4). Enim suurenes lisandväärtus kinnisvaraalas tegevuses (2,1%), info- ja side- (2,7%) ning kutse-, teadus- ja tehnikaalas tegevuses (2,9%). Enim vähenes lisandväärtus veonduses ja laonduses (-3,1%), põllumajanduses, metsanduses ja kalanduses (-5,2%) ning kunsti, meelelahutuse ja vabaaja (-6,9%) tegevusalal.

Tabel 4. Tavapärase revisjoni mõju SKP komponentidele, 2019

Sektor	Mõju komponendile, mln eurot	Mõju komponendile, %
Mittefinantsettevõtted	7,0	0,0
Finantsettevõtted	16,4	1,5
Valitsemissektor	4,3	0,1
Kodumajapidamised	4,3	0,2
KTKTI	0,4	0,1
Lisandväärtus kokku	32,4	0,1
Neto-tootemaksud	0,0	0,0
SKP	32,4	0,1
Kodumajapidamiste lõpptarbimiskulutused	111,3	0,8
Valitsemissektori lõpptarbimiskulutused	5,6	0,1
KTKTI lõpptarbimiskulutused	-4,4	-0,9
Kapitali kogumahutus põhivarasse ja väärisesemete soetus	1,9	0,0
Varude muutus	-1,3	-0,7
Sisemajanduse nõudlus	113,1	0,4
Kaupade ja teenuste eksport	-20,9	-0,1
Kaupade ja teenuste import	16,9	0,1
Statistiline vahe	-42,8	..

2020. aasta näitajad

2020. aasta arvestuses asendati seni kasutatud kvartaalsete andmeallikate andmestik aastaküsimustikest saadud infoga.

Peamised lisandunud allikad olid järgmised:

- EKOMAR;
- põllumajandus-, metsamajandus- ja kalandusettevõtete majandusnäitajad;
- teadus- ja arendustegevus (ettevõttes);
- teadus- ja arendustegevus;
- finantsvahendus ja finantsvahenduse abitegevus;
- kindlustus;
- energia;
- tööstustooted;
- kasumitaotluseta organisatsioonid.

Nimetatud allikatele pakkusid lisainformatsiooni äriregistris olevad ettevõtete majandusaasta aruanded ning maksu- ja tolliameti andmestikud.

Täpsustatud andmete tulemusel suurenes SKP 2,3%. Enim mõjutasid seda lisandväärtuse suurenemine kinnisvaraalas tegevuses (7,6%), kutse-, teadus- ja tehnikaalas tegevuses (12,4%), ehituses (4,7%) ning töötlevas tööstuses (2,1%). Enim vähenes seevastu veonduse ja laonduse (–2,1%) ning mäetööstuse (–11,4%) lisandväärtus.

Sisenõudlus suurenes revisjoni käigus 776,5 miljoni euro võrra. See oli eelkõige tingitud investeeringute suurenemisest 4,0% ja eratarbimise suurenemisest 2,2%. Varude muutus vähenes 157,8 miljoni euro võrra (tabel 5).

Tabel 5. Tavapärase revisjoni mõju SKP komponentidele, 2020

Sektor	Mõju komponendile, mln eurot	Mõju komponendile, %
Mittefinantsettevõtted	558,4	3,4
Finantsettevõtted	18,1	1,5
Valitsemissektor	2,6	0,1
Kodumajapidamised	53,5	3,2
KTKTI	0,0	0,0
Lisandväärtus kokku	632,6	2,7
Neto-tootemaksud	–2,1	–0,1
SKP	630,5	2,3
Kodumajapidamiste lõpptarbimiskulutused	285,3	2,2
Valitsemissektori lõpptarbimiskulutused	–3,9	–0,1
KTKTI lõpptarbimiskulutused	7,0	1,5
Kapitali kogumahutus põhivarasse ja väärisesemete soetus	330,3	4,0
Varude muutus	157,8	–134,0
Sisemajanduse nõudlus	776,5	2,9
Kaupade ja teenuste eksport	–73,6	–0,4
Kaupade ja teenuste import	33,4	0,2
Statistiline vahe	–39,0	..

2021. aasta näitajad

Aastaste andmeallikate kasutuselevõtt 2020. aasta arvestustes mõjutas ka 2021. aasta arvestuste alust. Selle tulemusel suurenes 2021. aasta SKP 2,6%. Lisandväärtuse muudatused olid tingitud eelneva aasta korrigeerimistest ja jäid enam-vähem samasse suurusjärku. Erand oli haldus- ja abitegevuse lisandväärtuse suurenemine 1,2% võrra. 2020. aastal vähenes selle lisandväärtus 1,0%.

Sisenõudlus suurenes 1,6%. Peamine muutus tuli investeringute korrigeerimisest 321,8 miljoni euro võrra suuremaks. Seda tasakaalustas varude muutuse korrigeerimine 137,0 miljoni euro võrra väiksemaks. Eratarbimine suurenes 290,6 miljoni euro võrra. Välisõudluses vähenes eksport 66,1 miljoni euro võrra ja import suurenes 96,6 miljoni euro võrra.

Tabel 6. Tavapärase revisjoni mõju SKP komponentidele, 2021

Sektor	Mõju komponendile, mln eurot	Mõju komponendile, %
Mittefinantsettevõtted	739,7	3,9
Finantsettevõtted	31,8	2,6
Valitsemissektor	6,5	0,1
Kodumajapidamised	9,1	0,5
KTKTI	0,1	0,0
Lisandväärtus kokku	787,1	2,9
Neto-tootemaksud	-5,0	-0,1
SKP	782,2	2,6
Kodumajapidamiste lõpptarbimiskulutused	290,6	2,0
Valitsemissektori lõpptarbimiskulutused	2,7	0,0
KTKTI lõpptarbimiskulutused	5,6	1,1
Kapitali kogumahutus põhivarasse ja väärisesemete soetus	321,8	3,7
Varude muutus	-137,0	-22,7
Sisemajanduse nõudlus	483,7	1,6
Kaupade ja teenuste eksport	-66,1	-0,3
Kaupade ja teenuste import	96,6	0,4
Statistiline vahe	461,2	..

Kokkuvõttes suurendas 2018. aasta pakkumise ja kasutamise tabelite kasutuselevõtt nii selle kui ka järgneva aasta SKP-d. Revisjoni suuremad korrigeerimised tulid aga 2020. aasta kohta kasutusele võetud uutest andmeallikatest. Kuigi paari aasta SKP taset parandati märgatavalt, ei muutnud see oluliselt varem hinnatud majanduse trende. Peamise muutusena hinnati esialgne koroonakriisi mõju väiksemaks, kui näitasid varasemad hinnangud (joonis 2).

Joonis 2. SKP reaalkasv võrreldes eelmise aasta sama perioodiga enne ja pärast revideerimist, I kvartal 2018 – IV kvartal 2021

Allikas: statistikaamet

Robert Mürsepp
juhtivanalüütik
majandus- ja keskkonnastatistika osakond
statistikaamet
tel 625 9138
robert.myrsepp@stat.ee
17. august 2022